

Projekt

z dnia 19 maja 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXII/.../2026
RADY MIEJSKIEJ W LATOWICZU**

z dnia 21 maja 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej regulacji uchwał w sprawie pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art.18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), Rada Miejska w Latowiczu uchwała, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 18 marca 2026 r. dotyczącej regulacji uchwał w sprawie pomników przyrody, Rada Miejska w Latowiczu postanawia uwzględnić częściowo petycję.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 18 marca 2026 r. do Rady Miejskiej w Latowiczu wpłynęła petycja dotycząca regulacji uchwał w sprawie pomników przyrody. Petycja podczas XXI sesji Rady Miejskiej w Latowiczu w dniu 17 kwietnia 2026 r. została przekazana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która dokonała jej analizy oraz przedstawiła Radzie Miejskiej stanowisko w tej sprawie.

W dniu 28 kwietnia 2026 r. odbyło się posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji na którym radni otrzymali niezbędne dokumenty, oraz wyjaśnienia od pracowników merytorycznych. Na podstawie informacji uzyskanych od pracowników, komisja miała możliwość wypracowania stanowiska.

Wnoszący petycję w przekazanej petycji podnosi dwie kwestie. Pierwsza dotyczy dokonania aktualizacji prawa miejscowego poprzez podjęcie Uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Latowicz. Druga kwestia dotyczy wprowadzenia zmian do programu ochrony środowiska, poprzez uszczegółowienie zapisów dotyczących pomników przyrody a mianowicie ich przeglądu i kontroli nad nimi.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Przepis ten przyznaje radzie gminy kompetencję do ustanowienia tej formy ochrony przyrody. Przepis ten jest fakultatywny nie nakłada on obowiązku działania w tym zakresie, co oznacza że decyzja o ustanowieniu pomnika przyrody ma charakter uznaniowy i pozostaje do decyzji gminy. Co do zasady brak podjęcia uchwały w przedmiotowej sprawie nie stanowi naruszenia prawa.

Przez wnoszącego Petycję wskazane zostały pomniki przyrody, które zostały ujęte w Rozporządzeniu Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie powiatu mińskiego. Dla wskazanych obiektów brak jest możliwości jednoznacznej ich identyfikacji. Lokalizacja wskazanych pomników przyrody została określona w sposób bardzo ogólny, poprzez wskazanie jedynie miejscowości lub ogólnych opisów lokalizacji, dokument nie zawiera danych umożliwiających jednoznaczną identyfikację obiektów, w szczególności takich jak: numery działek ewidencyjnych, współrzędne geograficzne, mapy sytuacyjne czy jakichkolwiek innych danych, które powalałyby na jednoznaczną identyfikację obiektu.

W związku z powyższym jest bardzo mało prawdopodobnym, że będzie możliwe ustalenie, które konkretne drzewa miałyby stanowić pomniki przyrody. Ponadto nadmienić należy, że z informacji jakie zawiera Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. z przybliżonym położeniem obiektów wynika, że mogą one znajdować się na terenach prywatnych.

Ustanowienie pomnika przyrody wiąże się z wprowadzeniem określonych zakazów dotyczących obiektu, co do zasady na terenach prywatnych nie wymaga zgody właściciela, jednakże w praktyce może prowadzić do ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości. Gdyby pomnik przyrody ustanowiony był bez zgody właściciela, właściciel terenu mógłby skutecznie bronić się przed ograniczaniem jego uprawnień właścicielskich. W tym celu powołując się na art. 130 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z tym przepisem poddanie ochronie obszarów lub obiektów na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska może być uznane za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Ponadto aby móc sprawdzić czy pomnik przyrody ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego znajduje się na tym terenie oraz czy nie utracił wartości przyrodniczych i krajobrazowych niezbędne jest poinformowanie oraz uzyskanie od właściciela zgody na wejście na teren posesji.

Druga kwestia podnoszona w petycji dotyczy zmiany, uszczegółowienia zapisów Programu Ochrony Środowiska dla gminy Latowicz o sprawy dotyczące sprawdzania, wizytowania oraz podejmowania ewentualnych działań zapobiegawczych dotyczących ustanowionych pomników przyrody. Według Komisji nie ma potrzeby na wprowadzanie takich zmian zaznaczyć należy, że zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przy ustanawianiu pomnika przyrody i podejmowaniu stosownej uchwały w jej treści należy wskazać między innymi: sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 przywoływanej ustawy.

Podkreślić należy również, że zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Reasumując Komisja Skarg, Wniosków i Petycji wnikliwie zbadała zasadność Petycji i stwierdziła, że Petycje należy częściowo uwzględnić. Zostaną podjęte działania w celu próby zlokalizowania pomników przyrody ujętych w Rozporządzeniu Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. jak też przygotowany zostanie oraz uzgodniony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska projekt uchwały dotyczący pomników przyrody oraz przedłożony Radzie Miejskiej w Latowiczu w celu zrealizowania zapisów art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Rada Miejska w Latowiczu informuje, że niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 1 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870).